

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANO
PATVIRTINIMO**

2021 m. vasario 4 d. Nr. A1-108
Vilnius

Įgyvendindama Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“, 200 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.6.2 papunktį, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 7.2 papunktį ir atsižvelgdama į 2020 m. spalio 30 d. Tarybos rekomendaciją „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“, kuria pakeičiama 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [A1-62](#), 2022-01-27, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01301

1. T v i r t i n u Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo veiksmų planą (pridedama).

2. P a v e d u šio įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministras pagal administruojamas sritis.

3. R e k o m e n d u o j u Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centrui dalyvauti įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo veiksmų planą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-62](#), 2022-01-27, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01301

4. S k i r i u Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos skyriaus patarėją Indrę Raubę Jaunimo garantijų iniciatyvos koordinatorė Lietuvoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-62](#), 2022-01-27, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01301

5. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gruodžio 16 d. įsakymą Nr. A1-692 „Dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro

2021 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. A1-108

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo veiksmų planas (toliau – Planas) parengtas siekiant įgyvendinti 2020 m. spalio 30 d. Tarybos rekomendaciją „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“, kuria pakeičiama 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo.

2. Plano tikslas – užtikrinti, kad visi 15–29 metų nedirbantys, nesimokantys ir mokymuose nedalyvaujantys asmenys per keturių mėnesių laikotarpį nuo darbo netekimo arba mokymosi pagal formaliojo švietimo programą užbaigimo (nutraukimo) gautų pasiūlymą, trunkantį ne mažiau nei 28 kalendorines dienas, dirbti, toliau mokytis (įskaitant profesinį mokymą pagal pameistrystės formą), atlikti praktiką ar stažuotę. Įgyvendinant Planą, paslaugos teikiamos neaktyviems jauniems asmenims ir 16–29 metų bedarbiams (toliau – jaunas bedarbis). Karjeros konsultavimo paslaugos gali būti teikiamos 14–29 metų asmenims.

3. Plane vartojamos sąvokos:

3.1. **Dalyvis** – tiesioginę naudą iš Jaunimo garantijų iniciatyvos intervencijos gaunantis nedirbantis, nesimokantis ir mokymuose nedalyvaujantis jaunas asmuo, su kuriuo siejamos konkrečios Jaunimo garantijų iniciatyvos intervencijos išlaidos.

3.2. **Jaunimo garantijų iniciatyvos intervencija** – visos Europos Sąjungos fondų, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (ar) kitų finansavimo šaltinių lėšomis finansuojamos dalyviui individualiai suplanuotos ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo, integracijos į darbo rinką skatinimo veiklos ir subsidijuojami pasiūlymai.

3.3. **Neaktyvus jaunas asmuo** – 15–29 metų amžiaus nesimokantis, nestudijuojantis, nedirbantis pagal darbo sutartį ar savarankiškai, neturintis kitų darbo santykiams prilygintų teisinių santykių, nevykdantis neatlygintinio užimtumo veiklos, neieškantis darbo asmuo.

3.4. **Nedirbantis, nesimokantis ir mokymuose nedalyvaujantis jauni asmenys** (toliau – NEET) – jauni bedarbiai ir neaktyvūs jauni asmenys.

3.5. **Pasiūlymas** – savanoriškas darbdavio, mokymo įstaigos, praktikos ar stažuotės organizatoriaus siūlymas dirbti, mokytis (įskaitant profesinį mokymą pagal pameistrystės formą), dalyvauti praktikoje ar stažuotėje, kuris NEET leidžia suprasti, kad priimdami pasiūlymą jie kartu prisiima ir su juo susijusius išipareigojimus. Pasiūlymas įforminamas sutartimi ar kitu dokumentu, kuriame išreikštas darbdavio, mokymo įstaigos, praktikos ar stažuotės organizatoriaus sutikimas priimti NEET. Pasiūlymai gali būti subsidijuojami ir nesubsidijuojami. Subsidijuojamu pasiūlymu laikomas pasiūlymas dalyvauti savanoriškoje praktikoje arba stažuotėje, arba aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse.

3.6. Kitos Plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme.

II SKYRIUS ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 m. pradžioje Lietuvos Respublikoje (toliau – Lietuvoje) gyveno 572,9 tūkst. 15–29 m. asmenų (294,6 tūkst. vaikų ir 278,3 tūkst. merginų), 2016 m. pradžioje – 553,9 tūkst. 15–29 m. asmenų (284,2 tūkst. vaikų ir 269,7 tūkst. merginų), 2017 m. pradžioje – 529 tūkst. 15–29 m. asmenų (272,1 tūkst. vaikų ir 256,9 tūkst. merginų), 2018 m. pradžioje – 498,2 tūkst. 15–29 m. asmenų (257,1 tūkst. vaikų ir 241,1 tūkst. merginų), 2019 m. pradžioje – 482,1 tūkst. 15–29 m. asmenų (249,5 tūkst. vaikų ir 232,6 tūkst. merginų), 2020 m. pradžioje – 470,7 tūkst. 15–29 m. asmenų (244,6 tūkst. vaikų ir 226,1 tūkst. merginų). Pastebima tendencija, kad per pastaruosius penkerius metus 15–29 m. asmenų skaičius Lietuvoje tolygiai mažėja. Demografiniai pokyčiai šalyje, besikeičianti gyventojų amžiaus struktūra veikia Lietuvos darbo rinką. Mažėjantis 15–29 m. asmenų skaičius mažina potencialios darbo pasiūlos išteklius.

5. Europos Sąjungos statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, 15–24 m. NEET procentas Lietuvoje kito nuo 9,9 proc. 2014 m. iki 8,6 proc. 2019 m. (9,9 proc. – 2014 m., 9,2 proc. – 2015 m., 9,4 proc. – 2016 m., 9,1 proc. – 2017 m., 8 proc. – 2018 m., 8,6 proc. – 2019 m.). 2014–2019 m. 15–24 m. NEET procentas Lietuvoje buvo mažesnis nei Europos Sąjungos valstybių narių vidurkis – pastarasis 2014 m. buvo 12,5 proc., 2015 m. – 12,1 proc., 2016 m. – 11,6 proc., 2017 m. – 10,9 proc., 2018 m. – 10,4 proc., 2019 m. – 10 proc. 15–29 m. NEET procentas Lietuvoje kito nuo 12,9 proc. 2014 m. iki 10,9 proc. 2019 m. (12,9 proc. – 2014 m., 11,8 proc. – 2015 m., 10,7 proc. – 2016 m., 10,2 proc. – 2017 m., 9,3 proc. – 2018 m., 10,9 proc. – 2019 m.). 2014–2019 m. 15–29 m. NEET procentas Lietuvoje taip pat buvo mažesnis nei Europos Sąjungos valstybių narių vidurkis – pastarasis 2014 m. buvo 15,6 proc., 2015 m. – 15,1 proc., 2016 m. – 14,4 proc., 2017 m. – 13,6 proc., 2018 m. – 13, 2019 m. – 12,5 proc.

Europos Sąjungos statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, 2020 m. I ketvirtį 15–24 m. NEET procentas Lietuvoje buvo 10,1 proc., 2020 m. II ketv. – 11 proc. Europos Sąjungos valstybių narių 15–24 m. NEET procento vidurkis 2020 I ketv. buvo 10,4 proc., 2020 m. II ketv. – 11,6 proc. 15–29 m. NEET procentas Lietuvoje 2020 m. I ketv. buvo 11,9 proc., 2020 m. II ketv. – 13,4 proc. Europos Sąjungos valstybių narių 15–29 m. NEET vidurkis 2020 I ketv. buvo 12,9 proc., 2020 m. II ketv. – 14,8 proc. 2020 m. pirmąjį pusmetį ir Lietuvoje, ir Europos Sąjungos valstybėse narėse pastebimas NEET skaičiaus didėjimas.

Siekiant užtikrinti NEET atsiradimo prevenciją, reikia užtikrinti kompleksinių paslaugų, atitinkančių jaunimo poreikius, prieinamumą, lankstumą ir patrauklumą, jaunimo motyvavimą ir pasirengimą sąmoningai ir atsakingai imtis veiksmų kurti asmeninį bei profesinį gyvenimą. Reikia sudaryti sąlygas jaunimui dalyvauti savanoriškoje veikloje ir įgyti asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų bei darbo patirties ir taip padėti jiems pasirinkti profesiją, (re)integruotis į švietimo sistemą ir (arba) į darbo rinką.

Siekdami identifikuoti NEET ir skatinti juos dalyvauti prasmingoje ir turiningoje veikloje atsižvelgiant į jaunimo poreikius, atvirieji jaunimo centrai ir atvirosios jaunimo erdvės, teikdami paslaugas ir vykdydami veiklas, vadovaujasi Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių veiklos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. A1-570 „Dėl Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių veiklos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis.

Siekiant mažinti jaunimo, leidžiančio laiką gatvėje, socialinę atskirtį ir didinti jo galimybes visavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime, atsižvelgti į individualius atitinkamoje teritorijoje gyvenančio jaunimo poreikius, užtikrinti turiningą jaunimo laisvalaikį, ugdymą(si) ir socialinę integraciją, įgalinti jaunimą aktyviai veikti, ugdyti

asmenines ir socialines jaunimo kompetencijas, siekiant padėti jam aktyviai įsitraukti į bendruomeninius ir visuomeninius procesus, lanksčiai ir konstruktyviai reaguoti į jaunimo gyvenimo pokyčius, turi būti taikomi tinkami ir efektyvūs darbo metodai vadovaujantis pasiekiamumo, abipusės pagarbos, poreikius atitinkančios pagalbos teikimo, konfidencialumo, savanoriškumo, orientavimosi į jauno žmogaus poreikius, bendradarbiavimo, santykio kūrimo principais. Atskirų darbo su jaunimu formų tikslai ir uždaviniai, principai, organizavimo etapai ir procesai, vertinimo rodikliai yra numatyti Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos apraše, Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos apraše, Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos apraše, Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos apraše bei Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo tvarkos aprašuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. A1-614 „Dėl Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašo, Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo, Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo, Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos aprašo ir Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

6. 2019 m. atlikto Gyventojų užimtumo statistinio tyrimo duomenimis, 2018 m. tik 8,1 proc. 15–24 m. gyventojų išsilavinimo lygis buvo aukštas (t. y. jų išsilavinimas buvo aukštesnysis arba aukštasis), 47,9 proc. – vidutinis (t. y. jų išsilavinimas buvo pagrindinis su profesine kvalifikacija, vidurinis (be / su profesine kvalifikacija), specialusis) ir 44 proc. – žemas (t. y. jie neturėjo pradinio išsilavinimo, turėjo pradinį (be / su profesine kvalifikacija) arba pagrindinį išsilavinimą).

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2018 m. vidurinį išsilavinimą bendrojo ugdymo mokyklose įgijo 23 tūkst. abiturientų. Profesinio mokymo įstaigose 4,5 tūkst. mokinių kartu su brandos atestatu įgijo ir profesiją. 2018–2019 mokslo metų pradžioje šalyje veikė 73 profesinio mokymo įstaigos, kuriose mokėsi 34 tūkst. mokinių. Profesinę kvalifikaciją šiose mokyklose 2018 m. įgijo 15 tūkst. mokinių. Aukštojo išsilavinimo siekiančius specialistus šalyje rengė 42 aukštosios mokyklos – 20 universitetų ir 22 kolegijos (iš jų 7 universitetai ir 10 kolegijų – nevalstybiniai). 2018–2019 mokslo metų pradžioje šiose mokyklose studijavo 111,3 tūkst. studentų, iš jų universitetuose – 77,3 tūkst., kolegijose – 34 tūkst. Palyginti su praėjusiais mokslo metais, studentų skaičius aukštosiose mokyklose sumažėjo 6,5 tūkst., arba 6 proc. 2018 m. kolegijose profesinio bakalauro laipsnį įgijo 8 tūkst. absolventų, universitetuose 10,7 tūkst. studentų įgijo bakalauro, 6,5 tūkst. – magistro, 313 – mokslo daktaro laipsnį. 639 absolventai, baigę profesines studijas, įgijo profesinę kvalifikaciją.

7. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2013–2019 m. 15–24 m. asmenų nedarbo lygis tolygiai mažėjo (išskyrus 2019 m.), t. y. 2013 m. 15–24 m. asmenų nedarbo lygis buvo 21,8 proc., 2014 m. – 19,3 proc., 2015 m. – 16,3 proc., 2016 m. – 14,5 proc., 2017 m. – 13,3 proc., 2018 m. – 11,1 proc. ir 2019 m. – 11,9 proc., o užimtumo lygis tolygiai didėjo (2013 m. 15–24 m. asmenų užimtumo lygis buvo 24,6 proc., 2014 m. – 27,6 proc., 2015 m. – 28,3 proc., 2016 m. – 30,4 proc., 2017 m. – 30,4 proc. 2018 m. – 32,4 proc., 2019 m. – 32,9 proc.). 2013–2019 m. 15–24 m. asmenų, kaip darbo jėgos, aktyvumo lygis didėjo (2013 m. – 31,5 proc., 2014 m. – 34,2 proc., 2015 m. – 33,8 proc., 2016 m. – 35,3 proc., 2017 m. – 35 proc., 2018 m. – 36,5 proc., 2019 m. – 37,3 proc.). 15–29 m. asmenų nedarbo lygis taip pat mažėjo (išskyrus 2019 m.): 2013 m. – 17,1 proc., 2014 m. – 14,7 proc., 2015 m. – 12,7 proc., 2016 m. – 10,4 proc., 2017 m. – 8,6 proc., 2018 m. – 7,5 proc., 2019 m. – 8,7 proc. Nors 2013–2019 m. jaunimo padėtis gerėjo, jaunimas darbo rinkoje vis dar patiria iššūkių ir vienodomis sąlygomis nėra pajėgus konkuruoti su darbo patirtį turinčiais specialistais. Lietuvoje svarbiausios jaunimo nedarbo priežastys yra neįgyta arba įgyta nepakankama profesinė kvalifikacija, įgytos kvalifikacijos neatitikimas darbo rinkos poreikiams,

praktinės patirties stoka, jaunimo atkaklumo, darbo paieškos įgūdžių, motyvacijos, socialinių kompetencijų stoka, darbo vietų kokybė ir dideli lūkesčiai.

Su ypač dideliais iššūkiais jaunimas darbo rinkoje susidūrė 2020 m. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 15–24 m. asmenų nedarbo lygis 2020 m. I ketvirtį buvo 15 proc., 2020 m. II ketvirtį – 21,1 proc. 15–29 m. asmenų nedarbo lygis 2020 m. I ketvirtį buvo 11 proc., o 2020 m. II ketvirtį – 13,2 proc.

Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) duomenimis, Užimtumo tarnyboje 2020 m. sausio 1 d. buvo registruota 26,9 tūkst. 16–29 m. asmenų, t. y. 576 daugiau nei 2019 m. pradžioje. Jie sudarė 17,9 proc. visų darbo ieškančių asmenų (2019 m. sausio 1 d. – 17 proc.). Mažiausias registruotas asmenų iki 29 m. nedarbas fiksuotas Skuodo (2,2 proc.), Pagėgių (2,3 proc.) savivaldybėse, didžiausias – Alytuje (7,8 proc.), Visagine (7,6 proc.), Lazdijuose (7,5 proc.). 2019 m. 44 proc. 16–29 m. Užimtumo tarnyboje registruotų asmenų neturėjo profesinio pasirengimo, 55 proc. nebuvo įgiję profesijos ar specialybės. 2019 m. darbo ieškojo 8,4 tūkst. absolventų, 2018 m. – 9,5 tūkst. Absolventų dalis tarp registruotų 16–29 m. nedirbančių asmenų sudarė 10,6 proc., 2018 m. – 12,1 proc. Apie 43 proc. registruotų absolventų baigė profesinio mokymo įstaigas, 34 proc. – universitetus, 23 proc. – kolegijas. Per 2019 m. metus įdarbinta 49,3 tūkst. asmenų iki 29 m., t. y. 6,8 proc. daugiau nei 2018 m. (46,2 tūkst.). 2019 m. 5,7 tūkst. 16–29 m. asmenų dalyvavo Užimtumo tarnybos įgyvendinamose priemonėse, padedančiose įsitvirtinti darbo rinkoje. 2019 m. Užimtumo tarnybos Jaunimo darbo centruose informavimo ir konsultavimo paslaugos suteiktos 86,1 tūkst. darbo ieškančių asmenų. Informacija apie laisvas darbo vietas, studijų programas, profesijos pasirinkimą ir kt. klausimus individualiai suteikta 30,6 tūkst. asmenų, telefonu, elektroniniu paštu ir internetu informuota 36,6 tūkst. asmenų.

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2020 m. 16–29 m. asmenų registruotas nedarbas augo nuo 6,2 proc. iki 14,8 proc. (6,2 proc. – sausio ir vasario mėn., 6,9 proc. – kovo mėn., 8,1 proc. – balandžio mėn., 8,8 proc. – gegužės mėn., 9,1 proc. – birželio mėn., 10 proc. – liepos mėn., 11,3 proc. – rugpjūčio mėn., 13,5 – rugsėjo mėn. ir 14,8 proc. – spalio mėn.). Užimtumo tarnybos apžvalgoje „Jaunimo situacija darbo rinkoje“ nurodoma, kad 2020 m. birželio 1 d. Užimtumo tarnyboje buvo registruota 39,3 tūkst. darbo neturinčių 16–29 m. asmenų. 2020 m. kovo–gegužės mėn. į Užimtumo tarnybą kreipėsi 22,5 tūkst. darbo neturinčių 16–29 m. asmenų, t. y. 33,9 proc. daugiau nei per tą patį laikotarpį 2019 m. 2020 m. sausio–gegužės mėn. Užimtumo tarnyboje registravosi 2,1 tūkst. absolventų, t. y. 21,4 proc. mažiau nei tuo pačiu laikotarpiu 2019 m. ir 27,4 proc. mažiau nei 2018 m. 45 proc. 2020 m. kovo–gegužės mėn. įregistruotų 16–29 m. asmenų neturėjo profesinio pasirengimo, o neturintieji profesinės kvalifikacijos tarp visų bedarbių sudarė 31,5 proc.

8. Taikant Plano priemones, turi būti atsižvelgiama, kokiai tikslinei grupei asmuo priskirtas, nes nuo to priklauso jam siūlomų paslaugų bei priemonių paketas. Daugiausia dėmesio reikėtų skirti vidutinių ir ribotų įsidarbinimo galimybių grupei priskirtiems, žemos motyvacijos asmenims, kurie jau yra ilgalaikiai bedarbiai arba be papildomos pagalbos jiems kyla grėsmė jais tapti. Kadangi ilgalaikiai bedarbiai yra viena socialiai pažeidžiamiausių visuomenės grupių ir jiems ypač didėja rizika tapti socialiai atskirtiems, pirmiausiai turėtų būti siekiama, kad asmenys netaptų ilgalaikiais bedarbiais.

Siekiant mažinti ilgalaikį jaunimo nedarbą, turėtų būti teikiamos ankstyvosios intervencijos, motyvaciją ir aktyvumą skatinančios, papildomas gebėjimus ugdančios ir socialines kompetencijas, įgūdžius didinančios, pagalbos pažįstant save, profesinių interesų identifikavimo, psichologinės socialinės reabilitacijos paslaugos, įvairios konsultacijos, susitikimai su švietimo ar verslo atstovais (toliau – pirminės intervencijos priemonės) ir tik po

jų turėtų būti teikiami subsidijuojami pasiūlymai, t. y. siūloma dalyvauti integraciją į darbo rinką skatinančiose priemonėse (toliau – antrinės intervencijos priemonės), taip užtikrinant, kad antrinės intervencijos priemonės, kurios kaštų prasme yra gerokai brangesnės už pirminės intervencijos priemones, būtų kiek įmanoma efektyvesnės ir rezultatyvesnės.

Siekiant įsiliesti ar išlikti nuolat besikeičiančioje ir su automatizacijos, skaitmenizacijos, globalizacijos bei žalosios pertvarkos iššūkiais susiduriančioje darbo rinkoje, jaunimui ypač svarbios profesinio orientavimo ir karjeros konsultavimo paslaugos, galinčios padėti pasirinkti darbo rinkoje paklausią profesiją ar keisti karjeros kelią atsižvelgiant į darbo rinkos pokyčius ir poreikius. Tai – ir prevencinė priemonė, siekiant, kad jaunimas netaptų NEET.

Nekvalifikuotam jaunimui pirmiausia reikėtų padėti įgyti darbo rinkoje paklausias kvalifikacijas ir kompetencijas. Pirmojo darbo ieškančiam jaunimui sunku įsiliesti į darbo rinką, nes darbdaviai linkę įdarbinti patirties jau turinčius darbuotojus, todėl subsidijos daliai darbo užmokesčio išlaidų kompensuoti paskatintų darbdavius įdarbinti jaunimą. Įdarbinimas pagal pameistrystės darbo sutartį, stažuotė, darbo įgūdžių įgijimo rėmimas – priemonės, galinčios padėti jaunimui įgyti trūkstamos patirties. Jaunimui įsitvirtinti darbo rinkoje ar grįžti į ją gali padėti ir neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas, suteikiantis galimybę patvirtinti žinias, gebėjimus ir kompetencijas. Svarbu skatinti verslumą ir savarankišką užimtumą, teikiant konsultacijas apie verslo pradžią ir organizavimą bei paramą darbo vietai steigti.

III SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMAS

9. Plano įgyvendinimą koordinuojanti institucija – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

10. Plano priemonės įgyvendina Plano 1 priede nurodytos valstybės institucijos ir įstaigos.

11. Plano priemonių finansavimo šaltiniai:

11.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos;

11.2. Europos Sąjungos fondų lėšos;

11.3. kitų finansavimo šaltinių lėšos.

12. Jaunimo garantijų iniciatyvą įgyvendinančias institucijas, įgyvendinimo tvarką, principus, veiklas, įgyvendinimo stebėseną nustato Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. A1-416 „Dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

13. Plano vertinimo kriterijai numatyti Plano 2 priede.

14. Plano priemonių vykdytojai Plano įgyvendinimo laikotarpiu kasmet iki sausio 15 d. ir liepos 15 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pateikia informaciją apie Plane numatytų priemonių vykdymą.

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANO 2022 M. PRIEMONĖS

Tikslas, uždavinys, priemonė	Tikslinė grupė	Siekiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Vykdytojas	Finansavimo šaltiniai (Eur)		
					Europos Sąjungos fondų lėšos	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti finansavimo šaltiniai
1. Tikslas – neaktyvių jaunų asmenų identifikavimas, neaktyvumo prevencija, pirminės intervencijos įgyvendinimas, teikiant ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemonės							
1.1. Uždavinys – gerinti profesinio orientavimo ir karjeros konsultavimo paslaugų prieinamumą ir kokybę							
1.1.1. Užtikrinti profesinio orientavimo paslaugų teikimą kiekvienoje savivaldybėje	16–29 metų bedarbiai (toliau – bedarbiai) ir neaktyvūs jauni asmenys	Profesinio orientavimo paslaugos suteiktos kiekvienoje savivaldybėje	2022 m.	Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba)	0	0	0

Tikslas, uždavinys, priemonė	Tikslinė grupė	Siekiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Vykdytojas	Finansavimo šaltiniai (Eur)		
					Europos Sąjungos fondų lėšos	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti finansavimo šaltiniai
1.1.2. Plėtoti mokinių profesinį orientavimą	14–18 m. bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai	Padidintas karjeros paslaugų patrauklumas ir prieinamumas visiems mokiniams; sudaryta galimybė karjeros paslaugas gauti socialinę atskirtį patiriantiems mokiniams; sumažinti karjeros paslaugų prieinamumo skirtumai tarp kaimo ir miesto vietovėse besimokančių vaikų; dalis karjeros paslaugų perkelta į virtualią erdvę	2022 m.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras	1 300 000,00	10 500,00	0
1.2. Uždavinys – identifikuoti neaktyvius jaunos asmenis, užtikrinti neaktyvių jaunų asmenų skaičiaus ir Jaunimo garantijų iniciatyvos priemonių įgyvendinimo stebėseną							
1.2.1. Vykdyti neaktyvių jaunų	Neaktyvūs jauni	Nustatytas neaktyvių jaunų asmenų	2022 m.	Jaunimo reikalų	0	0	0

Tikslas, uždavinys, priemonė	Tikslinė grupė	Siekiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Vykdytojas	Finansavimo šaltiniai (Eur)		
					Europos Sąjungos fondų lėšos	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti finansavimo šaltiniai
asmenų skaičiaus stebėseną	asmenys	skaičius, siekiant planuoti paslaugų teikimą aktyvumui ir integracijai į švietimo sistemą ar darbo rinką paskatinti		departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Jaunimo reikalų departamentas)			
1.2.2. Vykdyti Jaunimo garantijų iniciatyvos priemonių įgyvendinimo stebėseną	Bedarbiai ir neaktyvūs jauni asmenys	Užtikrinta Jaunimo garantijų iniciatyvos priemonių įgyvendinimo stebėseną	2022 m.	Užimtumo tarnyba, Jaunimo reikalų departamentas	0	0	0
1.3. Uždavinys – užtikrinti visapusišką aktyvinimo ir motyvavimo paslaugų teikimą bedarbiams ir neaktyviems jauniems asmenims							
1.3.1. Teikti socialines, pedagogines, psichologines ir motyvavimo paslaugas	Neaktyvūs jauni asmenys	Išplėtos socialinės, pedagoginės, psichologinės ir motyvavimo paslaugos neaktyviems	2022 m.	Jaunimo reikalų departamentas	253 030,00	454 008,18	0

Tikslas, uždavinys, priemonė	Tikslinė grupė	Siekiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Vykdytojas	Finansavimo šaltiniai (Eur)		
					Europos Sąjungos fondų lėšos	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti finansavimo šaltiniai
neaktyviems jauniems asmenims, siekiant užtikrinti jų sklandų perėjimą po nedarbo, neveiklumo laikotarpių ar mokymosi / studijų į darbo rinką ir (ar) švietimo sistemą		jauniems asmenims, siekiant užtikrinti jų sklandų perėjimą po nedarbo, neveiklumo laikotarpių ar mokymosi / studijų į darbo rinką ir (ar) švietimo sistemą					
1.3.2. Teikti aktyvumo ir motyvacijos skatinimo paslaugas bedarbiams, siekiant užtikrinti jų integraciją į darbo rinką ir (ar) švietimo sistemą	Ribotų ir vidutinių įsidarbinimo galimybių grupei priskirti bedarbiai, kurie nedalyvauja aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse	Paskatintas bedarbių aktyvumas ir motyvacija, siekiant užtikrinti jų integraciją į darbo rinką ir (ar) švietimo sistemą	2022 m.	Užimtumo tarnyba	877 552,79	241 42,32	0

Tikslas, uždavinys, priemonė	Tikslinė grupė	Siekiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Vykdytojas	Finansavimo šaltiniai (Eur)		
					Europos Sąjungos fondų lėšos	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti finansavimo šaltiniai
1.3.3. Teikti aktyvumo skatinimo savanoriškoje veikloje paslaugas bedarbiams ir neaktyviems jauniems asmenims, kad bedarbiai ir neaktyvūs jauni asmenys įgytų asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų ir darbo patirties, taip padedant jiems pasirinkti profesiją, reintegrotis į formaliojo švietimo sistemą ar pasirengti integruotis į darbo rinką	Bedarbiai ir neaktyvūs jauni asmenys	Sudarytos sąlygos bedarbiams ir neaktyviems jauniems asmenims dalyvauti savanoriškoje veikloje ir įgyti asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų ir darbo patirties, taip padedant jiems pasirinkti profesiją, reintegrotis į formaliojo švietimo sistemą ar pasirengti integruotis į darbo rinką	2022 m.	Jaunimo reikalų departamentas	53 398,57	79 563,25	0

Tikslas, uždavinys, priemonė	Tikslinė grupė	Siekiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Vykdytojas	Finansavimo šaltiniai (Eur)		
					Europos Sąjungos fondų lėšos	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti finansavimo šaltiniai
2. Tikslas – jaunimo integracijos į darbo rinką didinimas							
2.1. Uždavinys – užtikrinti individualius poreikius atitinkantį ir efektyvų aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymą							
2.1.1. Įgyvendinti aktyvios darbo rinkos politikos priemones: profesinio mokymo, pameistrystės, stažuotės, kompetencijų pripažinimo neformalioju būdu, darbo įgūdžių įgijimo rėmimo, įdarbinimo subsidijuojant priemones, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 37, 38, 39, 39 ¹ , 42 ir	Bedarbiai ir neaktyvūs jauni asmenys, nusprendę registruotis Užimtumo tarnyboje, dalyvavę pirminės intervencijos priemonėse	Įgyvendintos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės: profesinio mokymo, pameistrystės, stažuotės, kompetencijų pripažinimo neformalioju būdu, darbo įgūdžių įgijimo rėmimo, įdarbinimo subsidijuojant priemones, kaip nustatyta Užimtumo įstatymo 37, 38, 39, 39 ¹ , 42 ir 43 straipsniuose	2022 m.	Užimtumo tarnyba	4 807 837,16	0	0

Tikslas, uždavinys, priemonė	Tikslinė grupė	Siekiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas	Vykdytojas	Finansavimo šaltiniai (Eur)		
					Europos Sąjungos fondų lėšos	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti finansavimo šaltiniai
43 straipsniuose							
2.1.2. Įgyvendinti savarankiško užimtumo rėmimo priemonę	Bedarbiai	Suteiktos subsidijos darbo vietai steigti	2022 m.	Užimtumo tarnyba	1 701 728,16	0	0
2.2. Uždavinys – plėtoti valstybės, vietos savivaldos institucijų, nevyriausybinių organizacijų bei verslo subjektų bendradarbiavimą suteikiant jaunimui daugiau praktikos, stažuočių galimybių, siekiant pritaikyti įgyjamus įgūdžius pagal darbo rinkos poreikius							
2.2.1. Kurti mokinių ir studentų, pageidaujančių dirbti ar savanoriauti, atlikti praktiką vasaros metu, duomenų bazę	14–29 m. mokiniai ir studentai	Sukurta mokinių ir studentų, pageidaujančių dirbti ar savanoriauti, atlikti praktiką vasaros metu, duomenų bazė	2022 m.	Užimtumo tarnyba	0	0	0

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-62](#), 2022-01-27, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01301

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANO VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijaus pavadinimas ir vertinimo kriterijaus matavimo vienetas	Vertinimo kriterijaus reikšmė 2022 m.
1.	Vidutinė metinė 16–29 metų bedarbių (toliau – bedarbiai) dalis nuo 16–29 m. asmenų (procentai)	8
2.	Nekvalifikuotų bedarbių dalis nuo visų bedarbių metų pabaigoje (procentai)	47
3.	Įdarbintų bedarbių dalis nuo registruotų bedarbių (procentai)	57
4.	15–29 metų nedirbantys, nesimokantys ir mokymuose nedalyvaujantys asmenys, dalyvavę Jaunimo užimtumo iniciatyvos (toliau – JUI) remiamoje intervencijoje (skaičius, suminė reikšmė)	18 649
5.	25–29 metų nedirbantys, nesimokantys ir mokymuose nedalyvaujantys asmenys, dalyvavę JUI remiamoje intervencijoje (skaičius, suminė reikšmė)	3 446
6.	Bedarbiai dalyviai, kurie baigė dalyvauti JUI remiamoje intervencijoje (procentai)	75
7.	Bedarbiai dalyviai, kurie, baigę dalyvavimą, gavo pasiūlymą dėl darbo, tolesnio mokymosi, pameistrystės ar stažuotės (procentai)	50
8.	Bedarbiai dalyviai, kurie, baigę dalyvavimą, pradėjo mokytis, įgijo kvalifikaciją arba pradėjo dirbti, įskaitant savarankišką darbą (procentai)	50
9.	Ilgalaikiai bedarbiai dalyviai, kurie baigė dalyvauti JUI remiamoje intervencijoje (procentai)	50
10.	Ilgalaikiai bedarbiai dalyviai, kurie, baigę dalyvavimą, gavo pasiūlymą dėl darbo, tolesnio mokymosi, pameistrystės ar stažuotės (procentai)	32
11.	Ilgalaikiai bedarbiai dalyviai, kurie, baigę dalyvavimą, pradėjo mokytis, įgijo kvalifikaciją arba pradėjo dirbti, įskaitant savarankišką darbą (procentai)	26

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijaus pavadinimas ir vertinimo kriterijaus matavimo vienetas	Vertinimo kriterijaus reikšmė 2022 m.
12.	Nestudijuojantys ir nesimokantys neaktyvūs dalyviai, kurie baigė dalyvauti JUI remiamoje intervencijoje (procentai)	35
13.	Nestudijuojantys ir nesimokantys neaktyvūs dalyviai, kurie, baigę dalyvavimą, gavo pasiūlymą dėl darbo, tolesnio mokymosi, pameistrystės ar stažuotės (procentai)	30
14.	Dalyviai, kurie, baigę dalyvavimą, po šešių mėnesių tęsia mokymąsi, dalyvauja kvalifikaciją suteikiančiose mokymo programose, mokyme per pameistrystę ar atlieka stažuotę (procentai)	10
15.	Dalyviai, kurie, baigę dalyvavimą, po šešių mėnesių tęsia mokymąsi, dalyvauja kvalifikaciją suteikiančiose mokymo programose, mokyme per pameistrystę ar atlieka stažuotę (procentai)	16
16.	Dalyviai, kurie, baigę dalyvavimą, po šešių mėnesių dirba (procentai)	44
17.	Dalyviai, kurie, baigę dalyvavimą, po šešių mėnesių savarankiškai dirba (procentai)	9
18.	Mokiniai, gavę ugdymo karjerai paslaugas (suminė reikšmė)	16 000

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-62](#), 2022-01-27, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01301

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-62](#), 2022-01-27, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01301

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021 m. vasario 4 d. įsakymo Nr. A1-108 „Dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo